

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/archiwa/pion-archiwalny-ipn/poznan/przykladowe-dokumenty/43388,Sierpień-1980-r-w-Poznaniu.html>
27.02.2026, 22:34

42
TJANE
SŁOWNY OPIS ZAGROZENIA (FAKTU)

MELDUNEK OPERACYJNY

Nr inform.	Nazwa informacji	Treść informacji	Kod informacji
01	Identyfikator meldunku	Wydział Wydział I Departamentu III A	01010101
02	Nadawca meldunku	Wydział III A KRMW Poznań	01010101
03	Data nadania meldunku	×	01010101
04	Nr rejestracyjny „C”	×	01010101
05	Data osobowe inspektora operacyjnego	Nazwisko: Wypychowski, Imię: Piotr	01010101
06	Zagrożenie (fakt)	Przerwa w pracy	01010101
07	Zagadnienie		01010101
08	Obiekt		01010101
09	Resort i pion		01010101
10	Srodowisko		01010101
11	Data powstania zagrożenia (faktu)	×	01010101
12	Źródło		01010101
13	Ocena źródła		01010101
14	Ocena informacji		01010101
15	Stosowane formy, środki i metody pracy operacyjnej		01010101
16	Wydź. nadzorujący	Wydział Wydział I Departamentu III A	01010101
17	Spół. wykorzystania meldunku		01010101
18	Spół. zakończenia sprawy	Poinformowanie władz politycznych	01010101
19	Nazwisko i imię oraz numery osoby (osób) rejestrowanej w „C” do danego zagrożenia (faktu)		01010101

Podpis przebiegowy

42
TJANE
SŁOWNY OPIS ZAGROZENIA (FAKTU)

MELDUNEK OPERACYJNY

Nr inform.	Nazwa informacji	Treść informacji	Kod informacji
01	Identyfikator meldunku	Wydział Wydział I Departamentu III A	01010101
02	Nadawca meldunku	Wydział III A KRMW Poznań	01010101
03	Data nadania meldunku	×	01010101
04	Nr rejestracyjny „C”	×	01010101
05	Data osobowe inspektora operacyjnego	Nazwisko: Wypychowski, Imię: Piotr	01010101
06	Zagrożenie (fakt)	Przerwa w pracy	01010101
07	Zagadnienie		01010101
08	Obiekt		01010101
09	Resort i pion		01010101
10	Srodowisko		01010101
11	Data powstania zagrożenia (faktu)	×	01010101
12	Źródło		01010101
13	Ocena źródła		01010101
14	Ocena informacji		01010101
15	Stosowane formy, środki i metody pracy operacyjnej		01010101
16	Wydź. nadzorujący	Wydział Wydział I Departamentu III A	01010101
17	Spół. wykorzystania meldunku		01010101
18	Spół. zakończenia sprawy	Poinformowanie władz politycznych	01010101
19	Nazwisko i imię oraz numery osoby (osób) rejestrowanej w „C” do danego zagrożenia (faktu)		01010101

Podpis przebiegowy

8

9

[illegible]

zaszyfrował: bielinski dn 1.10.80` godz. 18.15
rozszyfrował: +vvv bialokozowicz godz. 19.45+

25
26

vvv
t a j n e
nr 3409
dnia 1.10.80 godz 16.30

naczelnik wydziału I departamentu III maw w Warszawie

o s t a t y s t y c z n e o p e r a c y j n y 001571/80

01. wydział III kuno poma 001500
02. 1000
03. 0003000
04. wozniak wozniak 017172
05. poma w pracy 03001

stomy opis zagrożenia :

w nawiązaniu do meldunku z dnia 30.09.80 informuję, że nadal trwa strajk w poznańskich zakładach graficznych im. M. Kasprzaka w Poznaniu. Jak informowaliśmy w dniu dzisiejszym udział w strajku wzięli tylko jeden dziennik lokalny „Głos wielkopolski” w zmniejszonej objętości gdzie umieszczono informacje o następującej treści:

„do trybunałów”

W związku z niedotrzymaniem przez Zjednoczenie Przem. Poligraficznego porozumienia podpisanego między zakładowym komitetem strajkowym a dyrektorem Zjednoczenia w dniu 9.09.80, tj. porozumienia, które (pogodało) postanowiło, że strajk w dniu 24.09.80 o godz. 16.00 do ponownego strajku, trwać on będzie do chwili spełnienia wszystkich warunków ww porozumienia, zakładowy komitet strajkowy komunikuje, że w dniu dzisiejszym udział w strajku wzięli tylko „Głos wielkopolski”.

zakładowy komitet strajkowy”.

w związku z zaistniałą sytuacją przybył do Poznania dyrektor Zjednoczenia Przem. Poligraficznego Kluczek oraz wiceminister kultury i sztuki - pułaski, który prowadzą konsultacje z woj. instancją partyjną na temat zaistniałej sytuacji. W międzyczasie komitet strajkowy sięgnął do porozumienia sągającego z zakładów graficznych z Łodzi umieszczenia i szerzenia, które w tym sposób przeformułowano podwyżkę płac dla pracowników poligrafii w całym kraju. W chwili obecnej strajkują wszystkie od ziaty zakładów graficznych w Poznaniu od godz. 13.00 od ziat w szanotkach.

naczelnik wydziału III kuno w Poznaniu mje j. siejsek

zaszyfrował: Białokaz dn 1.10.80 godz. 16.45
rozszyfrował: vvvv Białokaz dn 02.10.80 godz. 19.45

3

Do
Dyrekcji Poznańskich Zakładów Graficznych im. M. Kasprzaka
Zarządu Głównego Związku Zawodowego Pracowników Poligrafii,
Prezydium Rady Ministrów,
Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej,
Minister Kultury i Sztuki
Centralnej Rady Związków Zawodowych,
Komitetu Wojewódzkiego ZPZR w Poznaniu,
Prezydenta miasta Poznania,
Kombinatu Wydawniczo - Kalandrowego.

POSTULATY KOMITETU STRAJKOWEGO
zgłoszone przez Zalogę
POZNAŃSKICH ZAKŁADÓW GRAFICZNYCH
im. MARCINA KASPRZAKA W POZNANIU
w dniu 8 września 1980 roku.

Włączając się do ogólnokrajowej dyskusji na temat poprawy warunków ekonomiczno - zawodowych, Komitet Strajkowy wysuwa następujące postulaty.

1. Domagamy się następujących podwyżek zgodnie z postulatami ZG Związku Zawodowego Pracowników Poligrafii.
a) mianowicie:
1) Płac zasadniczy dla pracowników produkcji podnieść o:
— w grupach od I — VII — 5,50 zł.
— w grupach od VIII — IX — 4,50 zł
2) Dla pracowników administracji oraz pionu inżyniersko - technicznego:
— w grupach od VI — XI — 1.400 zł.
— w grupach od XII — XVII — 1.200 zł.
— w grupach od XVIII — XXI — 1.000 zł.
3) Ujęte w pkt. 1 i 2 postulaty są niezależne od obowiązującego obecnie regulaminu premiowania.
- II. Domagamy się niezależnie od powyższego następujących dodatków do wynagrodzenia zasadniczego:
1) Dodatek za pracę na II zmianie — 30%
2) Dodatek za pracę na III zmianie — 50%
3) Zwiększenie „dodatku gazetowego” do 20%
4) Dodatek 20% za wykonywanie trudnych technicznie i skomplikowanych prac w całym cyklu produkcyjnym (od składu poprzez przygotowanie, druk do oprawy i ekspedycji włącznie).
5) Dodatek 10% dla konserwatorów, mechaników, elektroników i elektryków pracujących przy bieżącej konserwacji maszyn we wszystkich uprawianych do takich dodatków.
6) Wprowadzenie dodatku za pracę w warunkach szczególnie szkodliwych i uciążliwych dla zdrowia.
7) Dodatek 20% za wykonywanie druków tzw. ścisłego zarachowania.
8) Podniesienie wynagrodzenia dla instruktorów szkolenia we-wytwórniczego do czasu szkolenia oraz egzaminu okresowe i końcowe.

- 4
- 9) W drukarniach gazetowych w związku z niepełną obsługą prac od kolejnej 3 niedzieli w miesiącu wynagradzać jak pracę w święte trykrotnie.
 - 10) W związku z brakiem pełnej obsługi na maszynach drukowych postulujemy o dodatek dla maszynisty pracującego bez operatora w wysokości 1500 zł miesięcznie.
 - 11) 10% dodatek dla metrampny gazetowych za dodatkowe czynności wynikające z charakteru pracy.
 - III. Domagamy się niezależnie od dodatków płaconych ujętych w pktach I, II następujących dodatków statutowych.
1) 5% za każde 5 lat pracy w zawodzie
2) Wprowadzenie nagród jubileuszowych za:
— 15 lat pracy 75% wynagrodzenia miesięcznego
— 25 lat pracy 100% wynagrodzenia miesięcznego
— 30 lat pracy 150% wynagrodzenia miesięcznego
— 35 lat pracy 200% wynagrodzenia miesięcznego
— 40 lat pracy 250% wynagrodzenia miesięcznego
— 45 lat pracy 300% wynagrodzenia miesięcznego
3) Przyznanie dodatku stażowego dla pracowników zatrudnionych w pracy nakładce zgodnie z punktu III pkt 1.
 - IV. W ramach ogólnokrajowego skracania czasu pracy domagamy się skrócenia tygodniowego czasu pracy do 37,5 godz. tj. 5 dni po 7,5 godziny przy zachowaniu płacy jak 40 godzinowym tygodniu pracy dla pracowników produkcji oraz 40 godzinowym czasie pracy dla pracowników administracji.
 - V. Domagamy się przyznania dodatkowego urlopu wypoczynkowego w wymiarze 12 dni rocznie dla pracowników działów szkodliwych dla zdrowia.
 - VI. Domagamy się budowy kombinatu poligraficznego na terenie m. Poznania w celu poprawy warunków społecznych i zawodowych.
 - VII. Poprawa kwestii mieszkaniowej dla pracowników PZG im. K.
 - VIII. Żądamy zniesienia talonów na towary deficytowe.
 - IX. Żądamy powołania Społecznej Komisji do zbadania problemu nadmiernego bogactwa się, niektórych funkcjonariuszy aparatu państwowego, związkowego i partyjnego.
 - X. Żądamy nie wyciągania konsekwencji w stosunku do członków Komitetu Strajkowego oraz Zalogi strajkujących zakładów w czasie strajku i po jego zakończeniu. Za czas strajku domagamy się wynagrodzenia jak za czas urlopu.
 - Żądamy przybycia kompetentnych władz do godz. 17.30 dnia 9 września 1980 roku, celem podjęcia rozmów. W przypadku nie podjęcia rozmów strajk będzie kontynuowany.

Zakładowy Komitet Strajkowy

Strwster HERFORT — przewodniczący
Czesław GIEŁDA — zastępcą przew.
Leszek RICHIE — zastępcą przew.
Henryk SZYKOWIAK — zastępcą przew.
Jan WZESINSKI — sekretarz

CZŁONKOWIE:

Tadeusz BEZÓSKA	Tadeusz KARLIŃSKI	Renedyk RARSZ
Włodzisław FAHINKICH	Janet KOSIK	Bogdan SAMOŁEK
Czesław GIEŁNIK	Zenon LABACKI	Hieronim SIKORA
Maria GÓRCZAK	Mieczysław MATUSZAK	Włodzisław WIECZOREK
Roman JEZERSKI	Grzegorz NYCKOWIAK	Franciszek WITKOWSKI

Poznań 8 września 1980 roku.

Do

Dyrekcji Poznańskich Zakładów Graficznych im. M. Kasprzaka
Zarządu Głównego Związku Zawodowego Pracowników Poligrafii,
Prezydium Rady Ministrów,
Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej,
Minister Kultury i Sztuki
Centralnej Rady Związków Zawodowych,
Komitetu Wojewódzkiego PZPR w Poznaniu,
Prezydenta miasta Poznania,
Kombinatu Wydawniczo-Kolportażowego.

POSTULATY KOMITETU STRAJKOWEGO

zgłoszone przez Zalogę
POZNAŃSKICH ZAKŁADÓW GRAFICZNYCH
im. MARCINA KASPRZAKA W POZNANU
w dniu 8 września 1980 roku.

Włączając się do ogólnokrajowej dyskusji na temat poprawy warunków ekonomicznych - zawodowych, Komitet Strajkowy wysuwa następujące postulaty.

- Domagamy się następujących podwyżek zgodnie z postulatami ZG Związku Zawodowego Pracowników Poligrafii, a mianowicie:
 - Pięć zasadniczą dla pracowników produkcji podnieść o:
 - w grupach od I — VII — 5,50 zł.
 - w grupach od VIII — IX — 4,50 zł.
 - Dla pracowników administracji oraz pionu inżynieryjno-technicznego:
 - w grupach od VI — XI — 1.400 zł.
 - w grupach od XII — XVII — 1.200 zł.
 - w grupach od XVIII — XXI — 1.000 zł.
 - Ujęte w pkt. 1 i 2 postulaty są niezależne od obowiązującego obecnie regulaminu premiowania.
- Domagamy się niezależnie od powyższego następujących dodatków do wynagrodzenia zasadniczego:
 - Dodatek za pracę na III zmianie — 30%.
 - Dodatek za pracę na II zmianie — 50%.
 - Zwiększenie „dodatku gazetowego” do 20%.
 - Dodatek 20% za wykonywanie trudnych technicznie i skomplikowanych prac w całym cyklu produkcyjnym (od składu poprzez przygotowanie, druk do oprawy i ekspedycji włączając).
 - Dodatek 10% dla konserwatorów, mechaników, elektroników i elektryków pracujących przy bieżącej konserwacji maszyn we wydziałach uprawnionych do takich dodatków.
 - Wprowadzenie dodatku za pracę w warunkach szczególnie szkodliwych i szkodliwych dla zdrowia.
 - Dodatek 20% za wykonywanie druków tzw. ścisłego zarachowania.
 - Podniesienie wynagrodzenia dla instruktorów szkolenia wewnątrzzakładowego za czas szkolenia oraz egzaminu okresowe i końcowe.

- W drukarniach gazetowych w związku z niepełną obsługą pracą od kolejnej 3 niedziel w miesiącu wynagradzać jak pracę w święto trzykrotnie.
- W związku z brakiem pełnej obsługi na maszynach drukowych postulatujemy o dodatek dla maszynisty pracującego bez operatora w wysokości 1500 zł miesięcznie.
- 10% dodatek dla metrampaży gazetowych za dodatkowe czynności wynikające z charakteru pracy.
- Domagamy się niezależnie od dodatków płaconych ujętych w pktach I, II następujących dodatków stażowych:
 - 5% za każde 5 lat pracy w zawodzie
 - Wyprowadzenie nagród jubileuszowych za:
 - 15 lat pracy 75% wynagrodzenia miesięcznego
 - 25 lat pracy 100% wynagrodzenia miesięcznego
 - 30 lat pracy 150% wynagrodzenia miesięcznego
 - 35 lat pracy 200% wynagrodzenia miesięcznego
 - 40 lat pracy 250% wynagrodzenia miesięcznego
 - 45 lat pracy 300% wynagrodzenia miesięcznego
 - Przeznaczenie dodatku stażowego dla pracowników zatrudnionych w pracy nakładczej zgodnie z punktu III pkt 1.
- W ramach ogólnokrajowego skracania czasu pracy domagamy się skrócenia tygodniowego czasu pracy do 37,5 godz. tj. 5 dni po 7,5 godziny przy zachowaniu płacy jak 40 godzinny tygodnia pracy dla pracowników produkcji oraz 40 godzinny czasu pracy dla pracowników administracji.
- Domagamy się przyznania dodatkowego urlopu wypoczynkowego w wymiarze 12 dni rocznie dla pracowników działów szkodliwych dla zdrowia.
- Domagamy się budowy kombinatu poligraficznego na terenie m. Poznania w celu poprawy warunków społecznych i zawodowych.
- Poprawa kwestii mieszkaniowej dla pracowników PZG im. K.
- Domagamy się przyznania dodatków za pracę w warunkach deficytowych.
- IX. Żądamy powołania Społecznej Komisji do zbadania problemu nadmiernego bogactwa się, niektórych funkcjonariuszy aparatu państwowego, związkowego i partyjnego.
- X. Żądamy nie wyłączenia konsekwencji w stosunku do członków Komitetu Strajkowego oraz Żalgi strajkowych zakładów w czasie strajku i po jego zakończeniu. Za czas strajku domagamy się wynagrodzenia jak za czas urlopu.
- Żądamy przybycia kompetentnych władz do godz. 17.30 dnia 9 września 1980 roku, celem podjęcia rozmów. W przypadku nie podjęcia rozmów strajk będzie kontynuowany.

Zakładowy Komitet Strajkowy

Sylwester HERFORT — przewodniczący
Czesław GIEŁDA — zastępca przew.
Leszek RISCHE — zastępca przew.
Henryk SZYMROWIAK — zastępca przew.
Jan WIEZIEWSKI — sekretarz

CZŁONKOWIE:

Tadeusz BRZOSKA	Tadeusz KARLIŃSKI	Benedykt RABE
Włodzisław FAJENKICH	Józef KOSIK	Radosław SAMBLER
Czesław GIEŁDA	Zdzisław LARACKI	Hieronim SIKORA
Maria GÓRCZAK	Mieczysław MATUSZAK	Witold TYLL
Roman JEZIERSKI	Grzegorz NYCKOWIAK	Włodzisław WIEZIEWSKI
		Franciszek WITKOWSKI

Poznań 8 września 1980 roku.

POZNAŃSKIE ZAKŁADY GRAFICZNE IM. MARCINA KASPRZAKA

PRZEDSIĘBIORSTWO PAŃSTWOWE

POZNAŃ • ULICA PIOTRA WAWRZYŃIAKA 39

Lista uczestników Zebrania Komitetu Strajkowego z Dyrekcją Poznańskich Zakładów Graficznych im. M. Kasprzaka odbytego w dniu 18 września 1980 r.

WZRAZ ZNAK: Z DOKA: NAZ ZNAK: POZNAŃ, DOKA:

L.p.	Imię i Nazwisko	Data urodzenia	Imię i nazwisko ojca	stanowisko	Przynależność partyjna
1.	Sylwester Herfort	2.12.50	Czesław	składacz ręczny	-
2.	Czesław Giełda	7.06.32	Franciszek	linotypista	-
3.	Zdzisław Labecki	30.07.30	Adam	maszynista off.	-
4.	Włodzisław Faehrich	15.06.43	Franciszek	linotypista	-
5.	Grzegorz Nyckowski	31.1.46	Jan	linotypista	-
6.	Benedykt Rabe	30.1.50	Edmund	maszynista off.	-
7.	Matysław Mieczysław	29.11.33	Franciszek	fotograf	PZPR
8.	Leszek Rische	24.06.45	Edmund	składacz mono-foto	-
9.	Jan Trzebiński	29.1.39	Władysław	składacz ręczny	-
10.	Tadeusz Brzóska	4.7.55	Jan	maszynista typograf.	PZPR
11.	Maria Górczak	1.2.48	Marian	introligator	-
12.	Tadeusz Karliński	10.4.48	Jan	składacz monotypowy	ZSMP
13.	Bogdan Samler	4.04.32	Franciszek	maszynista wkl.	-
14.	Hieronim Sikora	19.5.53	Marian	introligator	-
15.	Włodzisław Wierzecki	24.11.41	Wł.	linotypista	-
16.	Franciszek Witkowski	1.12.26	Kazimierz	składacz bryg.	-
17.	Witold Tyll	21.10.39	Stanisław	oper.maszyn.	-
18.	Edward Orzeszkowski	22.8.46	Kazimierz	specj./d. techn.	PZPR
19.	Henryk Szymkiewicz	29.9.35	Roman	maszyn. type	PZPR
20.	Czesław Giełda	20.7.42	Czesław	oper.maszyn.	-
21.	Józef Kosik	2.01.55	Franciszek	maszyn. type	-
22.	Roman Jezierski	24.2.51	Janusz	maszynista type	-

POZNAŃ • ULICA PIOTRA WAWRZYŃIAKA 39

POZNAŃSKIE ZAKŁADY GRAFICZNE IM. MARCINA KASPRZAKA

PRZEDSIĘBIORSTWO PAŃSTWOWE

POZNAŃ • ULICA PIOTRA WAWRZYŃIAKA 39

Lista uczestników Zebrania Komitetu Strajkowego z Dyrekcją Poznańskich Zakładów Graficznych im. M. Kasprzaka odbytego w dniu 18 września 1980 r.

WZRAZ ZNAK: Z DOKA: NAZ ZNAK: POZNAŃ, DOKA:

L.p.	Imię i Nazwisko	Data urodzenia	Imię i nazwisko ojca	stanowisko	Przynależność partyjna
1.	Sylwester Herfort	2.12.50	Czesław	składacz ręczny	-
2.	Czesław Giełda	7.06.32	Franciszek	linotypista	-
3.	Zdzisław Labecki	30.07.30	Adam	maszynista off.	-
4.	Włodzisław Faehrich	15.06.43	Franciszek	linotypista	-
5.	Grzegorz Nyckowski	31.1.46	Jan	linotypista	-
6.	Benedykt Rabe	30.1.50	Edmund	maszynista off.	-
7.	Matysław Mieczysław	29.11.33	Franciszek	fotograf	PZPR
8.	Leszek Rische	24.06.45	Edmund	składacz mono-foto	PZPR
9.	Jan Trzebiński	29.1.39	Władysław	składacz ręczny	-
10.	Tadeusz Brzóska	4.7.55	Jan	maszynista typograf.	PZPR
11.	Maria Górczak	1.2.48	Marian	introligator	-
12.	Tadeusz Karliński	10.4.48	Jan	składacz monotypowy	ZSMP
13.	Bogdan Samler	4.04.32	Franciszek	maszynista wkl.	-
14.	Hieronim Sikora	19.5.53	Marian	introligator	-
15.	Włodzisław Wierzecki	24.11.41	Wł.	linotypista	-
16.	Franciszek Witkowski	1.12.26	Kazimierz	składacz bryg.	-
17.	Witold Tyll	21.10.39	Stanisław	oper.maszyn.	-
18.	Edward Orzeszkowski	22.8.46	Kazimierz	specj./d. techn.	PZPR
19.	Henryk Szymkiewicz	29.9.35	Roman	maszyn. type	PZPR
20.	Czesław Giełda	20.7.42	Czesław	oper.maszyn.	-
21.	Józef Kosik	2.01.55	Franciszek	maszyn. type	-
22.	Roman Jezierski	24.2.51	Janusz	maszynista type	-

POZNAŃ • ULICA PIOTRA WAWRZYŃIAKA 39

Do użytku wewnętrznego

Poznań, 2 października 1980 r.

POROZUMIENIE

W wyniku obrad prowadzonych w dniach 1 i 2 października 1980 roku w Poznaniu przez Zakładowy Komitet Strajkowy Poznańskich Zakładów Graficznych imienia Marcina Kasprzaka i Komisję Ministerstwa Kultury i Sztuki strony wzajemnie uzgodniły:

- Obustronnie anuluje się porozumienie zawarte w dniu 9 września 1980 roku pomiędzy Zakładowym Komitetem Strajkowym Poznańskich Zakładów Graficznych imienia Marcina Kasprzaka a Naczelnym Dyrektorem Zjednoczenia Przemysłu Poligraficznego z jednoczesnym utrzymaniem w mocy dokonanej wypłaty za m-c wrzesień 1980 r. pracownikom inżynieryjno-technicznym i administracyjno-biurowym na podstawie wymienionego porozumienia.
- Z dniem 1 września 1980 r. wprowadza się do stosowania następujące tabele płac, określone zarządzeniem nr 28 Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych z dnia 17.09.1980 r.
 - VI tabelę godzinowych stawek płac zasadniczych dla robotników,
 - III tabelę miesięcznych stawek płac zasadniczych dla pracowników inżynieryjno-technicznych i administracyjno-biurowych, przyjmując zasadę podwyżek w granicach do 800—, zł miesięcznie.Zachowuje się dotychczasowa procentowa wysokość dodatków przewidzianych Układem Zbiorowym Pracy dla Przemysłu Poligraficznego oraz wysokość premii. Szczegółowe stawki płac godzinowe oraz miesięczne określa załącznik do porozumienia.
- W związku z częściową realizacją porozumienia z dnia 9 września 1980 r. III tabela płac dla pracowników inżynieryjno-technicznych i administracyjno-biurowych Poznańskich Zakładów Graficznych imienia Marcina Kasprzaka obowiązująca będzie z dniem 1 października 1980 roku.
- Niniejsze porozumienie zostanie zastosowane odpowiednio do wszystkich przedsiębiorstw przemysłu poligraficznego, w których obowiązuje Układ Zbiorowy Pracy dla przemysłu poligraficznego.

Do użytku wewnętrznego

Poznań, 2 października 1980 r.

POROZUMIENIE

W wyniku obrad prowadzonych w dniach 1 i 2 października 1980 roku w Poznaniu przez Zakładowy Komitet Strajkowy Poznańskich Zakładów Graficznych imienia Marcina Kasprzaka i Komisję Ministerstwa Kultury i Sztuki strony wzajemnie uzgodniły:

- Obustronnie anuluje się porozumienie zawarte w dniu 9 września 1980 roku pomiędzy Zakładowym Komitetem Strajkowym Poznańskich Zakładów Graficznych imienia Marcina Kasprzaka a Naczelnym Dyrektorem Zjednoczenia Przemysłu Poligraficznego z jednoczesnym utrzymaniem w mocy dokonanej wypłaty za m-c wrzesień 1980 r. pracownikom inżynieryjno-technicznym i administracyjno-biurowym na podstawie wymienionego porozumienia.
- Z dniem 1 września 1980 r. wprowadza się do stosowania następujące tabele płac, określone zarządzeniem nr 28 Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych z dnia 17.09.1980 r.
 - VI tabelę godzinowych stawek płac zasadniczych dla robotników,
 - III tabelę miesięcznych stawek płac zasadniczych dla pracowników inżynieryjno-technicznych i administracyjno-biurowych, przyjmując zasadę podwyżek w granicach do 800—, zł miesięcznie.Zachowuje się dotychczasowa procentowa wysokość dodatków przewidzianych Układem Zbiorowym Pracy dla Przemysłu Poligraficznego oraz wysokość premii. Szczegółowe stawki płac godzinowe oraz miesięczne określa załącznik do porozumienia.
- W związku z częściową realizacją porozumienia z dnia 9 września 1980 r. III tabela płac dla pracowników inżynieryjno-technicznych i administracyjno-biurowych Poznańskich Zakładów Graficznych imienia Marcina Kasprzaka obowiązująca będzie z dniem 1 października 1980 roku.
- Niniejsze porozumienie zostanie zastosowane odpowiednio do wszystkich przedsiębiorstw przemysłu poligraficznego, w których obowiązuje Układ Zbiorowy Pracy dla przemysłu poligraficznego.

II. Tabela miesięcznych stawek płac zasadniczych dla pracowników inżynierów-technicznych i administracyjno-biurowych.

Kategoria	Stawka płac w zł
1	2400,—
2	2500,—
3	2600,—
4	2700,—
5	2800,—
6	2900,—
7	3000,—
8	3200,—
9	3500,—
10	3800,—
11	4100,—
12	4400,—
13	4700,—
14	5000,—
15	5500,—
16	6000,—
17	6500,—
18	7000,—
19	7500,—
20	8000,—
21	8500,—
22	9000,—

II. Tabela miesięcznych stawek płac zasadniczych dla pracowników inżynierów-technicznych i administracyjno-biurowych.

Kategoria	Stawka płac w zł
1	2400,—
2	2500,—
3	2600,—
4	2700,—
5	2800,—
6	2900,—
7	3000,—
8	3200,—
9	3500,—
10	3800,—
11	4100,—
12	4400,—
13	4700,—
14	5000,—
15	5500,—
16	6000,—
17	6500,—
18	7000,—
19	7500,—
20	8000,—
21	8500,—
22	9000,—

Załącznik do POROZUMIENIA

z dnia 2.10.1980 r.

I. Tabela godzinowych stawek płac zasadniczych robotników,

Kategoria	46 godz.	40 godz.
I	12,50	14,40
II	13,20	15,20
III	14,20	16,30
IV	15,60	17,90
V	17,20	19,80
VI	19,00	21,90
VII	21,00	24,20
VIII	23,30	26,80
IX	26,00	29,90

5. Po podpisaniu porozumienia załoga Poznańskich Zakładów Graficznych imienia Marcina Kasprzaka przystąpi do pracy w uzgodnieniu z dyrektorem przedsiębiorstwa.

6. W obradach brali udział delegaci Zakładów:

- Wrocławskiej Drukarni Naukowej,
- Wrocławskich Zakładów Graficznych,
- Drukarni im. Rewolucji Październikowej w Warszawie,
- Prasowych Zakładów Graficznych z Gdańska,
- Gdańskich Zakładów Graficznych,
- Prasowych Zakładów Graficznych z Łodzi,
- Szczecińskich Zakładów Graficznych,
- Spółdzielni Pracy „Kartodruk” z Poznania,
- Spółdzielni Pracy „Reklamodruk” z Poznania,
- Zachodniego Wydawnictwa „Pospres” Sp. Pr. z Poznania,
- Drukarni UAM z Poznania,
- Zakładu Graficznego Politechniki Poznańskiej.

Minister Kultury i Sztuki
(—) Zygmunt Najdowski

Stodolny Henryk
Gawicki Jerzy
Kachel Franciszka
Kąkol Marek

PREZYDIUM

Zakładowego Komitetu
Strajkowego
Sylwester Herfort
Leszek Rische
Czesław Giełda
Jan Wrzesiński
Henryk Szymkowiak

DELEGACI

(podpisy)

Szafranek Mirosław
Kistowski Andrzej
Czerwiński Stanisław
Pałka Dariusz

5. Po podpisaniu porozumienia załoga Poznańskich Zakładów Graficznych imienia Marcina Kasprzaka przystąpi do pracy w uzgodnieniu z dyrektorem przedsiębiorstwa.

6. W obradach brali udział delegaci Zakładów:

- Wrocławskiej Drukarni Naukowej,
- Wrocławskich Zakładów Graficznych,
- Drukarni im. Rewolucji Październikowej w Warszawie,
- Prasowych Zakładów Graficznych z Gdańska,
- Gdańskich Zakładów Graficznych,
- Prasowych Zakładów Graficznych z Łodzi,
- Szczecińskich Zakładów Graficznych,
- Spółdzielni Pracy „Kartodruk” z Poznania,
- Spółdzielni Pracy „Reklamodruk” z Poznania,
- Zachodniego Wydawnictwa „Pospres” Sp. Pr. z Poznania,
- Drukarni UAM z Poznania,
- Zakładu Graficznego Politechniki Poznańskiej.

Minister Kultury i Sztuki
(—) Zygmunt Najdowski

Stodolny Henryk
Gawicki Jerzy
Kachel Franciszka
Kąkol Marek

PREZYDIUM

Zakładowego Komitetu
Strajkowego
Sylwester Herfort
Leszek Rische
Czesław Giełda
Jan Wrzesiński
Henryk Szymkowiak

DELEGACI

(podpisy)

Szafranek Mirosław
Kistowski Andrzej
Czerwiński Stanisław
Pałka Dariusz

5. Po podpisaniu porozumienia załoga Poznańskich Zakładów Graficznych imienia Marcina Kasprzaka przystąpi do pracy w uzgodnieniu z dyrektorem przedsiębiorstwa.

6. W obradach brali udział delegaci Zakładów:

- Wrocławskiej Drukarni Naukowej,
- Wrocławskich Zakładów Graficznych,
- Drukarni im. Rewolucji Październikowej w Warszawie,
- Prasowych Zakładów Graficznych z Gdańska,
- Gdańskich Zakładów Graficznych,
- Prasowych Zakładów Graficznych z Łodzi,
- Szczecińskich Zakładów Graficznych,
- Spółdzielni Pracy „Kartodruk” z Poznania,
- Spółdzielni Pracy „Reklamodruk” z Poznania,
- Zachodniego Wydawnictwa „Pospres” Sp. Pr. z Poznania,
- Drukarni UAM z Poznania,
- Zakładu Graficznego Politechniki Poznańskiej.

Minister Kultury i Sztuki
(—) Zygmunt Najdowski

Stodolny Henryk
Gawicki Jerzy
Kachel Franciszka
Kąkol Marek

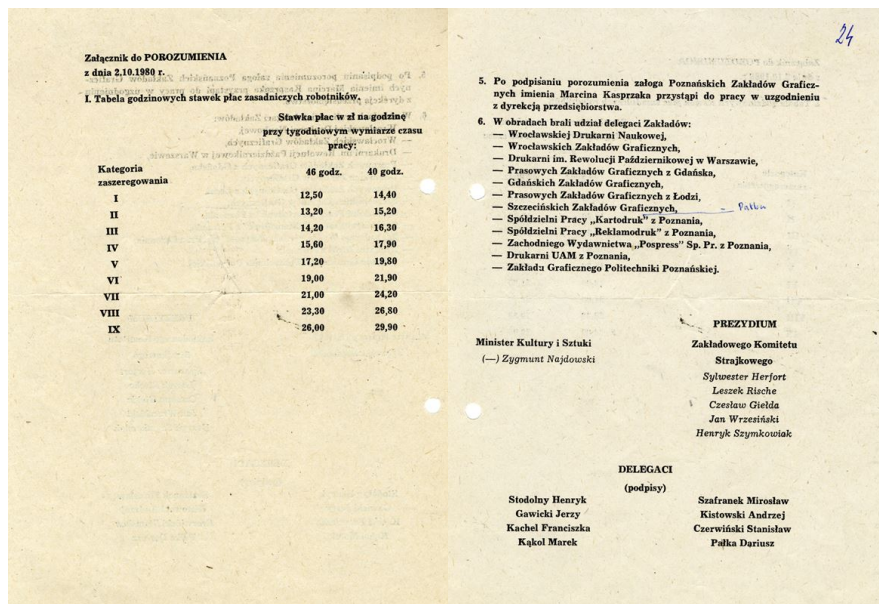
PREZYDIUM

Zakładowego Komitetu
Strajkowego
Sylwester Herfort
Leszek Rische
Czesław Giełda
Jan Wrzesiński
Henryk Szymkowiak

DELEGACI

(podpisy)

Szafranek Mirosław
Kistowski Andrzej
Czerwiński Stanisław
Pałka Dariusz

Sierpień 1980 r. w Poznaniu

Strajki w poznańskich zakładach pracy

01.08.2017

Powstanie NSZZ „Solidarność”, bezprecedensowego w dziejach państwa polskiego, wielomilionowego ruchu społecznego cieszącego się ogromnym poparciem i zaufaniem Polaków, z obecnej perspektywy postrzegane jest jako jedno z najistotniejszych wydarzeń w historii najnowszej Polski. Ów zryw, którego niektórzy historycy nie bez przyczyny nazywają rewolucyjnym, miał swoją wyraźną genezę. Przyczyn powstania pierwszego po wojnie niezależnego od decyzji i kontroli władz związku zawodowego było wiele: zima stulecia, która nie tylko sparaliżowała kraj, ale i dobitnie ukazała nieudolność władz partyjno-rządowych i terenowych, które nie były w stanie odpowiednio zorganizować pomocy odciętym przez wiele tygodni od świata ludziom, kryzys gospodarczy, którego konsekwencją były m.in. odczuwalne dla Polaków podwyżki cen artykułów spożywczych, poczucie zawodu gierkowską dekadą, widoczna dychotomia między przekazem oficjalnej propagandy a problemami życia codziennego, jak i powszechna, rosnąca nieufność wobec władarzy PRL.

Z drugiej strony społeczeństwo poczuło się bardziej świadome swych praw, rozumiejąc siłę wspólnych inicjatyw. Nastąpił proces widocznej wspólnotowości, która wyrosła ponad podziały ekonomiczne czy społeczne. Nakreślenie wspólnego celu pomiędzy ludźmi pracy, robotnikami a intelektualistami stanowiło bardzo trwały fundament społeczny, który jednoczył Polaków i wywoływał uzasadniony strach w bazującym dotychczas na podziałach społecznych aparacie partyjnym. Partia obawiała się rozwiązań siłowych, które w ocenie wielu jej przedstawicieli mogły jedynie przyczynić się do nasilenia pogotowia strajkowego i zachęcić kolejne zakłady do zaprzestania pracy. Wydawać się mogło, iż jedyną szansą dla PZPR na wyjście z twarzą z tej sytuacji była droga poszukiwania pisemnego porozumienia ze strajkującymi, które gwarantowałoby możliwość powstania niezależnego od władz wolnego związku zawodowego, lecz co równie istotne podkreślałoby podmiotowość i wolność środowiska ludzi pracy.

Co warte podkreślenia, wielkim wsparciem dla odbudowy tożsamości narodowej oraz duchowej, ale i zachętą do pokojowej walki o podstawowe prawa człowieka i obywatela była pierwsza pielgrzymka papieża Jana Pawła II. Społeczeństwo nabierało odwagi, równocześnie odczuwając dumę i zyskując świadomość, że wielka historia właśnie rozgrywa się na jego oczach. Rosło

zaangażowanie, świadomość oraz solidarność wśród Polaków. Mała bierność i towarzysząca przez lata rezygnacja. Powyższe szlachetne postawy, nie umniejszając setek zrealizowanych postulatów pracowniczych, stanowiły największą wartość, jaką pozostawiły w Polakach wydarzenia roku 1980.

Mając świadomość znaczenia Sierpnia 1980 r., Oddziałowe Archiwum IPN w Poznaniu pragnie zaprezentować wybraną część zasobu, na podstawie którego można pokusić się o nakreślenie postaw oraz nastrojów społecznych, jakie dominowały wśród mieszkańców Poznania w tym gorącym okresie przemian i rosnących wraz z nimi oczekiwań społecznych.

Niewątpliwie szerokim echem w mieście odbił się strajk w Wielkopolskiej Fabryce Maszyn Elektrycznych „Ema-Wiefamel”. W dniu 29 sierpnia 1980 r. około 50 pracowników Wydziału Tłoczeni i Obróbki Mechanicznej „Ema-Wiefamel” przerwało pracę, żądając rozmowy z I sekretarzem Komitetu Zakładowego PZPR celem przedłożenia instancji partyjnej swoich postulatów (m.in. zmiany norm pracy, organizacji i poprawy jej warunków, żądania płacowe). Dzień później dyrekcja zakładu usiadła do stołu i rozpoczęła negocjacje z delegatami załogi. Dostrzegając widmo buntu załogi, poznańska SB założyła sprawę operacyjnego sprawdzenia o krypt. „Fama”. Podobna sytuacja miała miejsce w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie Komunikacyjnym, którego pracownicy zażądali wyższych podwyżek, aniżeli te przedłożone przez władze i mające obowiązywać od 1 lipca 1980 r. Oczy wielu poznaniaków były też zwrócone na Poznańskie Zakłady Graficzne im. Marcina Kasprzaka. W negocjacje pracownicze Zakładowego Komitetu Strajkowego z kierownictwem włączyli się dyrektor Zjednoczenia Przemysłu Poligraficznego oraz wiceminister kultury i sztuki. Ostatecznie 2 października 1980 r. zawarto porozumienie, które objęło wszystkie przedsiębiorstwa przemysłu poligraficznego na terenie całego kraju.

dr Tomasz Ceglarz (IPN w Poznaniu)

Fotografie:

1-7: Dokumenty SB dotyczące strajku w dniu 29.08.1980 r. w Wielkopolskiej Fabryce Maszyn Elektrycznych „Ema-Wiefamel” (IPN Po 08/1149)

8-10: Plakaty zabezpieczone przez SB w lipcu 1980 r. w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie Komunikacyjnym w Poznaniu z naniesionymi odręcznie uwagami niezadowolonych pracowników (IPN Po 08/1185)

11: Informacje uzyskane od TW w sprawie strajku w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie Komunikacyjnym w Poznaniu (IPN Po 08/1185)

12-20: Fotografie dokumentów dotyczących strajku w Poznańskich Zakładach Graficznych w dniu 8. 09. 1980 r. (IPN Po 08/1216)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)